

Недоразумението

Този момент от живота на Господ Исус е един от най-вълнуващите, най-тържествените, най-триумфалните. Ние сме доволни, че най-после хората оцениха Божия Син, че най-после разбраха кой е Той и Го приветстваха подобаващо. Изпълва ни надеждата, че щом Той е признат и прославен, ще дойдат нови времена, ще спре досегашната неправда на разни зли владетели и ще застане начело най-после Този, Който напълно заслужава да е там.

Никой не може да упрекне в лицемерие хората, които посрещаха с радост Господ Исус. Не, те определено го правеха искрено. Те съвсем убедено се възхищаваха от Него и Го харесваха без никакви резерви. Ако някой от тях би бил запитан защо вика и на какво се радва, той можеше да обяснява дълго и подробно причините. И ако някой вземеше да го разубеждава, щеше да се сърди и ядосано да протестира срещу такава черногледство и реакционерство.

А какво беше настроението на самия Господ Исус? Ако съдим по едни Негови думи, можем да решим, че Той беше доволен от това посрещане. Когато някои фарисеи Го помолиха да смъмри хората, които викаха, Той им отговори: „Ако тези млъкнат, то камъните ще извикат” (Лука 19:40). Но при приближаването до града Той плака за него и изрече думите: „Ех, ако ти бе познал поне в този ден това, което служи за мира ти! Но сега това е скрито от очите ти” (42).

Само няколко дни по-късно същите хора също така искрено и убедено щяха да викат: „Разпни Го!” Те съвсем убедено щяха да смятат, че този човек заслужава смърт, и то по възможно най-жестокия, унизителен и позорен начин, който мътните умове на римляните бяха изнамерили, за да убиват хора. Те не правеха това от жестокост – там положително имаше достатъчно хора, които не биха пожелали смъртта на никого, не биха посмели да заколят кокошка, не биха дори вдигнали ръка да ударят някого, камо ли да приковат някого на кръст. Ако някой от тях би бил запитан защо вика това „Разпни Го!”, той би могъл дълго и убедително да обяснява причините. И ако някой вземеше да го разубеждава, щеше да се сърди и ядосано да протестира против подобна мекушавост и да доказва защо толкова мрази този човек.

Ние много ценим искреността. Смятаме я за толкова убедително чувство, колкото самата истина. Който искрено вярва в нещо, получава похвала за вярата си, а който се колебае или се прави, че вярва, а всъщност си прави някакви тънки сметки, го считаме за лицемер. Често ще чуем за някого, че бил „искрен комунист”, че вярвал в идеите на комунизма и затова заслужавал похвала. Някой сигурно ще започне да ни убеждава, че ислямските терористи са много искрени хора, защото как може да е неискрен един човек, който се самоубива заради вярата си. Няма как да не вярваме. Искреността наистина заслужава похвала. Но само отчасти. Тя е ценно качество само когато е съчетана с мъдрост, с доброта, с ум, със способност за различаване на зло и добро. Иначе искреността се превръща в най-добрия случай в глупост, а в по-лоши случаи в жестокост, във фанатизъм, в тероризъм. Ние няма да оправдаем ония, които са вярвали искрено в комунизма и затова са предприемали невероятно жестоки убийства на много невинни хора, защото, виждаш ли, борбата не можела без жертви и това, че са пострадали невинни хора било неминуемо. Тези дни се отбелязва годишнината от 16 април 1925 г, когато комунисти взривяват църквата Св.Крал в центъра на София и избиват 213 души, а 500 са ранени. Това чудовищно дело не е извършено от никакви зверове, от никакви пришълци от другия край на света, които никого не познават тук и не им мигва окото какви страдания ще причинят. Това е извършено от българи, които

имат роднини, които могат да се досетят, че в онази църква може да влезе точно някой техен роднина; това са хора с нормално мислене, само че заразени от налудничавата идея, че с подобно дело ще ускорят победата на комунизма и хората ще заживеят в едно по-справедливо общество. Те са го направили с добри намерения, но добрите намерения не се постигат с цената на престъпления. Няма по-страшно нещо от добрия човек, който е заразен от някаква налудничавата идея. Познавам доста германци и съм удивен колко добри и съчувствителни хора са, как са отзивчиви към изпадналите в беда; това ме кара да се чудя как са извършили такива ужасни неща през войната. Но то си има отговор. Просто тези добри хора са били насъскани от някого и са вършили своите жестокости с убеждението, че действат в името на справедливостта, че наказват злодеи и че с тяхната победа светът ще стане по-добър.

Изводът е, че няма значение колко силно си убеден в това, което вярваш, колко си искрен и колко страстно можеш да го защитаваш. Важно е и доколко това, в което вярваш, е истинско и какви методи ще използваш, за да го защитаваш. Важно е имаш ли някакви основни, божествени по своя произход, несъмнени и вечни ценности, които да са над всичките ти временни убеждения и разбирания. Иначе много лесно можеш да се превърнеш в един искрен звяр, който най-искрено причинява страдания и смърт.

Какво стана на днешния ден? Откъде се появи това недоразумение, довело до трагедията в петък? Какво им стана на добрите хора, че убиха един праведник?

Става въпрос за недоразумение. Недоразумение означава да не разбереш някого, той ти говори едно, ти разбираш друго. Недоразумение е да искаш нещо на един адрес, а да го закарат на друг. Недоразумение е да мислиш даден човек за някакъв, а той да е съвсем друг.

Хората не посрещаха Исус Христос, такъв, какъвто ние Го знаем въз основа на библейското откровение и на нашия личен опит като признаващи Го за Господ. Те посрещаха някой друг. Посрещаха някакъв измислен герой. Някакъв плод на собственото си въображение.

Нашето самолюбие и честолюбие е толкова голямо, че ние не смеем да видим истината и фактите, а виждаме единствено картините, които ни рисува личното ни въображение. Хората не са това, което са, а това, което ние виждаме в тях. И понеже сме честолюбиви и себелюбиви, ние отказваме да приемаме фактите, а приемаме единствено това, което смятаме за тях. За да стане ясна тази малко мъглява мисъл, нека вземем един пример. Ние обичаме някого. Влюбени сме. Човекът, когото обичаме, е един. Но ние имаме съвсем друга представа за него. Така че обичаме не самия човек, а нашата представа за него. Толкова силно вярваме в способността си да оценяваме правилно хората, че отхвърляме всякакви факти, които нарушават нашата представа за любимия. Но с времето фактите стават все повече и все по-очевидни. И тогава ние трябва да се разделим с ината си и да признаем, че сме сбъркали. Да признаем, че сме обичали не този човек, а нещо друго, изградено от собственото ни въображение. Това е причината за семейните драми и трагедии. Свързват се двама, харесват се, всеки харесва нещо, което другият всъщност не е; заслепяването продължава известно време – година, две, три или повече – и тогава следва проглеждането: „Ама ти не си той, когото обичах!“ А кой ти е казал, че става дума за същия човек? Какво ти е виновен той, че не си гледал фактите, а своите фантазии? Понеже днешните хора са с огромно самочувствие и е адски трудно да ги убедиш, че грешат, наблюдаваме толкова масов крах на семейството и на любовта. Толкова масов крах, че хората вече в безумието си се отдават на други форми на съжителство, на хомосексуални връзки и прочие. А всичко е толкова просто: ако обичаш не самия човек, такъв, какъвто той е, а някаква представа за него, която има много малко общо с реалността, няма как да не прогледаш един ден и да разбереш ужасната си грешка.

Мошениците разчитат не толкова на човешката глупост – често се случва и умни хора да се заблудят. Те разчитат на човешкото честолюбие и самолюбие. Те успяват да изградят у хората една погрешна представа, да ги накарат да се убедят в тази представа и с това са си свършили работата. Жертвите сами ще направят това, което се иска от тях. А после ще твърдят разпалено: „Ама всичко изглеждаше толкова истинско!“ Да, изглеждало е, но не е било. Не всеки притежава силата и смирението да си признае заблудата и продължава да твърди, че е прав.

Подобно нещо се получи и при влизането на Христос в Ерусалим. Хората имаха някаква представа за Него, която беше смесица от малко истина и много заблуди, слухове, надежди, очаквания. Това бяха отрудени хора, поробени хора, ограбвани хора, бедни хора. Те искаха по-добър живот. Беше им втръснало от господари и бирници. Исканата да се променят бързо и чудотворно. И ето, появи се човек, който по всички данни притежаваше точно такива качества. Той имаше царски произход, умееше да върши свръхестествени дела, да храни гладните и да лекува болните. Интересът към този човек нарастваше все повече. Постоянно се появяваха свидетели, които разказваха фантастични истории за извършени чудеса. А последната мътва направо поразиха всички – беше възкресен Лазар, погребан преди четири дни.

Правилното решение се налагаше от само себе си: Дайте го тоя! Дайте го тук! Дайте го да го направим цар! Такъв човек ни трябва! Стига с тия некадърници, дето ни управляват!

Ние винаги се смятаме за жертви на някого. Все някой друг ни е виновен. Виновни са учителите, които не са ни научили на нищо, виновни са управниците, които крадат и лъжат, виновни са американците (ах, тия злодеи, които объркват света!), виновни са евреите, масоните, илюминатите, комунистите, капиталистите, банките. Виновен е Бог, че не ни е направил както трябва; виновни са родителите ни, че не са живели правилно и са ни обрекли на болести или неудачи, виновна е наследствеността, генетичните ни дадености. Всички други са виновни, само ние не сме. Ние сме техните жертви. Ние сме добрите хорица, които само добро правят, а никой не ги разбира и всички се надпреварват да им правят всякакви злини.

Господ Исус обаче не удовлетвори тази народна надежда. Той не се отправи директно към местата на властта, за да измете управниците, а към храма. Не очисти от натрапници дворците и крепостите, а очисти храма, за да бъде място за молитва. Хората бяха смутени. Появи се леко разколебаване и ентузиазмът взе да спада. Какво прави тоя? Вместо да ни спаси, той ни кара да се чувстваме още по-виновни. Не стига, че ни потискат всички, ами и той се прибавя и ни приказва колко сме грешни! Никой не обича да го изобличават, дори когато осъзнава, че е грешен. Всеки иска да бъде гален, глезен, обичан, да му се възхищават, да го смущат, да го разбират.

Голямата ни нужда е първо да оправим отношенията си с Бога. Оттам произлизат всичките ни беди, че не сме в мир с Него. Това дойде, за да оправя Христос. Той наистина искаше доброто на тези хора и направи най-полезното – примири ги с техния Създател. Останалото те можеха да направят и сами – да живеят в мир, да са трудят, да създават блага. Човекът, който няма мир с Бога, е източник на напрежение. Той постоянно е неудовлетворен. Нищо не му харесва, никой не му се вижда добър, всички са лоши, всички са против него. Вътрешното напрежение избива във външни действия. Не може от един човек, в чиято душа цари смут и даже война, да се държи мирно. Не може един човек, който не знае кой е, откъде идва, защо е тук и накъде отива, да улучва правилните пътищата – него все го влече настрана, в кривите пътеки, в задънените улици. Прилича на залутал се в непознат град турист, който все повече се обърква. Не може един човек, който е убеден егоист, да забелязва бедните и да им

помага (освен ако не иска да си спести данъци или не е холивудска звезда, която по този начин си прави реклама).

Исус нямаше за цел да оправи света, а да оправи човека. И то не толкова външните обстоятелства, в които човекът живее, а да възстанови вътрешния му мир. Да му даде смисъл на съществуването и вечен живот. Това ни трябва. Ако го имаме, останалото сами ще си го направим.

Благодарение на промените в света имаме възможността да пътуваме, да опознаем други страни и други начини на живот. От наблюденията ни над хората в най-развитите страни се вижда, че те нито са по-умни от нас, нито са по-способни. В някои отношения дори ги превъзхождаме. Откъде тогава е дошла тази огромна разлика в стандартите? Защо те са богати, а ние не можем да мръднем от мизерията? Защото има нещо малко, по което се различаваме. Но то е достатъчно, за да се получи тази разлика. Това, че е малко, ни кара да не го забелязваме, да търсим причините в други, големи и значителни фактори – големина на страната, армия, икономика, финанси, природни ресурси и т.н. А причината е вътре в главите на хората.

Днешното събитие се повтаря в живота на всеки от нас. И ние трябва да решим кой е Христос и какво да викаме: „Осанна!” или „Разпни Го!” Какво очакваме от Него? Повечето хора имат представа за Бога и Неговия Син като слуга. Той е длъжен да изпълнява нашите заповеди, макар и изречени във формата на молба; да ни пази от природни бедствия, катастрофи, болести, неуспехи, погрешни стъпки, врагове. Да ни помага във всяко начинание, независимо какво е то. В същото време Той няма право изобщо да ни се меси в живота, когато избираме какво да вършим. Няма право да дава морални оценки на постъпките ни. По-малко са хората, които избират обратното: Бог да бъде Господарят на живота им. Всичко, което предприемат, се прави с Неговото одобрение и по Неговата воля. Всичките им мисли, думи и дела са съобразени с ценностите, които Той е установил. Дори когато пострадат от природни бедствия, катастрофи, житейски неудачи, те не се сърдят, а приемат това като Негова воля.

На пръв поглед по-умно е да направим първото – да назначим Бога за наш слуга. Но забравяме една подробност: Той ще иска ли това? На пръв поглед по-зле е да направим второто – тогава трябва да се съобразяваме с много повече ограничения. Но тогава Бог с радост ще поеме управлението и ще ни води само по добри пътища. И най-важното, нека не забравяме, че земното е кратковременно и после идва вечността. А там участва на тези, които са гледали на Бога като на слуга никак няма да е добро. И обратното.

Днес е ден както за радост от заслужения триумф на Спасителя, така и за избор. Дано не постъпим като онези хора, които много се радваха, но всъщност посрещаха някакъв свой измислен герой. Исус Христос приема нашето поклонение и напълно го заслужава, стига да Го приемаме такъв, какъвто е, а не какъвто Го е изградило нашето егоистично въображение.